

Ljubljana, 9. 4. 2018

ZADEVA: Vprašanja strankam pred volitvami 2018

Spoštovani,

dovolite nam, da vam v imenu članic in članov Zveze svobodnih sindikatov Slovenije in Konfederacije sindikatov Slovenije PERGAM pred volitvami v Državni zbor Republike Slovenije zastavimo nekaj vprašanj. Vaši odgovori bodo našim članicam in članom pomagali pri odločanju, komu bodo oddali svoj glas, za nas pa bodo zagotovo podlaga za sodelovanje z vami v prihodnje.

Vprašanj se je nabralo precej, a so prav vsa izjemnega pomena za naše delo, tako da se vam v naprej zahvaljujemo za sodelovanje. Tako vprašanja kot odgovore bomo objavili na naših spletnih straneh, predstavili članicam in članom ter drugi zainteresirani javnosti.

Prosimo, da nam odgovore čim prej posredujete na oba e-naslova:

zsss@sindikat-zsss.si

pergam@siol.net

Lidija Jerkič,

Zveza svobodnih sindikatov Slovenije

Jakob Počivavšek,

Konfederacija sindikatov Slovenije PERGAM

SPLOŠNO:

Katera področja v Sloveniji je po vašem mnenju potrebno urediti? Pojasnite po 3 najpomembnejše rešitve na področjih, kjer menite, da so spremembe nujne.

Prva in največja prioriteta nove vlade bo zdravstvo, ki bi moralo biti prioriteta tudi te, ki odhaja, pa se je situacija na žalost v zadnjih štirih letih še poslabšala. Najprej bo treba urediti primarni nivo, zagotoviti več zdravnikov in s tem omogočiti boljšo oskrbo že na primarni ravni in na tak način zmanjšati napotitve k specialistom. Druga stvar, ki jo je potrebno popraviti, je vodenje in organizacija zdravstvenih ustanov in tretja, ustaviti odtekanje denarja iz zdravstva.

Našim upokojemcem je treba zagotoviti dostojno starost, zato se zavzemamo za dvig odmerne odstotka pri izračunu pokojnine, in sicer za 5 odstotnih točk, kar pomeni približno 10 odstotkov višje pokojnine. Pri povprečni pokojnini 600 eur to pomeni 54 evrov več na mesec in 600 evrov več na leto, torej ena cela pokojnina.

Skrb za mlade je prioriteta naše stranke, in sicer bi poskusno uvedli UTD za mlade med 18. in 25. leti, kar bi jim dalo večjo neodvisnost in možnost izbire. Zagotovili bi več neprofitnih stanovanj in vzpostavili državno jamstveno shemo za stanovanjska posojila za mlade.

Kakšen je vaš program razvoja gospodarstva in delovnih mest v državi, usmeritev v razvoj novih, okolju prijaznih delovnih mest? Naštete 3 najpomembnejše cilje, ki jih boste zasledovali.

Spodbujali bomo delovna mesta z visoko dodano vrednostjo, ker samo to lahko zagotovi višji standard, boljše plače in na koncu tudi višje pokojnine.

Ali nameravate ohraniti obseg javnih storitev? Na kakšen način nameravate izboljšati učinkovitost, kakovost in dostopnost do javnih storitev? Navedite 3 ukrepe, ki jih boste predlagali v ta namen.

Od šolstva, ki je dostopno vsem pod enakimi pogoji, ne bomo odstopili nikoli – to pa lahko zagotovi samo javno šolstvo. Zdravstvo mora biti dostopno vsem pod enakimi pogoji, na žalost je zdaj predvsem nedostopno navadnim ljudem. Zato bo zdravstvo moralo biti prva prioriteta nove vlade. Tretja stvar, ki jo želimo izpostaviti, in je povezana z javnim servisom oziroma storitvami, pa so administrativna bremena, ki jih je potrebno zmanjšati. Naš predlog je zakon o odpravi neumnosti, s katerim bi na enem mestu uredili stvari, ki bremenijo ljudi, ko pa bi se sprejemala sistemska zakonodaja, bi rešitve seveda prenesli v sistemski zakon.

Kako se po vašem mnenju lahko izboljša položaj mladih? Navedite 3 ukrepe, ki jih boste predlagali na tem področju.

Skrb za mlade je prioriteta naše stranke. Poskusno bomo uvedli UTD za mlade med 18 in 25 leti, kar bi jim dalo večjo neodvisnost in možnost izbire. Zagotovili bi več neprofitnih stanovanj in vzpostavili jamstveno shemo za stanovanjske kredite za mlade.

TRG DELA:

Ali menite, da je potrebna reforma trga dela s spremembo Zakona o delovnih razmerjih? Če da, kakšna?

Predvsem je treba zagotoviti, da se delavcev ne izkorišča. Pišemo seveda o prekarnem delu oziroma prekarne zaposlitvah. Država bi morala biti vzor in ne najemati ljudi preko agencij, podjetja v državni lasti bi morala prav tako biti vzor in svoj kader zaposlovati, ne pa kot v Luki Koper že 10 in več let najemati agencij, preko katerih delajo ljudje, ki se jih grdo izkorišča.

Kako gledate na prihodnost dela in na pojavljajoče se atipične in prekarne oblike dela? Katere ukrepe boste predlagali za zajezitev naraščanja števila atipičnih in prekarne oblike dela? Kako boste spodbudili večjo vključenost delavcev v vseživljenjsko izobraževanje in usposabljanje za soočanje s spremembami, ki jih prinaša tehnološki razvoj in napredek?

Socialni dialog je prava pot za iskanje rešitev na ta vprašanja. Država mora z vzorom pokazati, da je treba spoštovati zakon, tiste, ki ga kršijo, pa sankcionirati in tudi oglobiti.

EKONOMSKO PODROČJE:

Ali menite, da je raven in distribucija plač v Republiki Sloveniji ustrezna ali ne, in če ne, v čem vidite problem in v čem rešitev?

Po študijah, ki so nam na voljo, Slovenija ne odstopa zelo po obremenitvi dela, če pogledamo povprečno plačo. Nekoliko večje je odstopanje pri višjih plačah. Ker vemo, da je potreba pokojninske blagajne vsak dan večja, in ker vemo, da v zdravstvu ne moremo zmanjševati sredstev, znižanje prispevnih stopen za pokojninsko in zdravstveno oskrbo odpade. Lahko pa bi, in mi bomo to naredili, razbremenili plače pri dohodnini. Za 25 odstotkov bi znižali dohodnino. Pri minimalni plači to pomeni 56 evrov višjo plačo na mesec, v celem letu pa to pomeni eno plačo več.

Kakšna je vaša usmeritev na področju davčne politike; ali podpirate dodatno prerazdelitev davčnih bremen (z dela in potrošnje na kapital) in s tem nadaljnjo davčno razbremenitev dela in plač? Ali bi morala biti po vašem mnenju takšna prerazdelitev z vidika javnofinančnih prihodkov nevtralna, in če ne, s kakšnimi ukrepi bi izpad nadomestili, katere javne storitve ali transferje iz proračuna bi zmanjšali ali ukinili? Kaj menite o spremembi sistema davčnih olajšav, znižanju stopnje DDV in uvedbi dodatne znižane stopnje DDV za posamezne ključne izdelke za mlade družine, za ključne življenjske artikle?

DDV-ja ne bi zniževali, zato ker to ne pomeni neposredno znižanje cen v trgovinah oziroma storitev. Vsekakor pa podpiramo in bomo tudi izvedli znižanje obdavčitve plač, in to na način, da ljudem ostane več v žepu.

Ali ste pripravljeni podpreti spremembo zakona o minimalni plači, s katero bi se iz definicije minimalne plače izločili vsi dodatki?

Prav bi bilo, da je minimalna plača, ki je že tako nizka, določena brez dodatkov.

Ali se strinjate, da se uvede obvezna delitev dobička med zaposlene?

Mislimo, da bi to morala biti stvar socialnega dialoga. Vsekakor pa družbeno odgovorna podjetja to že danes delajo.

Ali nameravate ohraniti enotni sistem plač v javnem sektorju? Ali menite, da je potreben kakšnih sprememb, in če da, katerih (naštejte ključne 3)?

Enotni plačni sistem je v tem obdobju na veliki preizkušnji. Vzpostavljen je bil v dogovoru s sindikati javnega sektorja in tudi spreminjati ga je treba v tem dogovoru. Ko bo narejena prva izjema, to pomeni razpad enotnega plačnega sistema v javnem sektorju.

Ali nameravate zaključiti pogajanja s sindikati javnega sektorja, ki jih je začela prejšnja vlada, in če da, kakšna bodo vaša izhodišča oziroma ali boste upoštevali tisto, kar je bilo z večino sindikatov v dosedanjih pogajanjih že usklajeno?

Javni uslužbenci so veliko prispevali k reševanju krize in po petih letih gospodarske rasti je treba varčevalne ukrepe končno končati. Vsekakor je je treba probleme reševati, ne pa od njih bežati, kot je to naredil Miro Cerar. Pogajanja bi morala teči tudi sedaj, ko vlada nima polnih pooblastil. Takoj po nastopu bo morala nova vlada sesti za pogajalsko mizo in stvari dogovoriti. Kaj je bilo doseženo oz. obljubljeno, pa javnost in tudi mi pravzaprav sploh ne vemo.

ENAKE MOŽNOSTI:

Kakšen je vaš pogled na vlogo družine (žensk) pri dolgotrajni oskrbi? Je skrb za ostarele predvsem naloga in odgovornost družine v obliki neformalne oskrbe na domu ali je oskrba naloga in odgovornost države in lokalne skupnosti v obliki formalne oskrbe, ki jo izvajajo javne in zasebne institucije?

Vsak upokojenec bi s svojo polno pokojnino moral imeti dovolj za oskrbo v domu za starejše. Seveda pa je tudi neformalna oskrba ena izmed možnosti. Stanovanjske skupnosti so rešitev deloma formalne in deloma neformalne oskrbe za starejše – in kot lahko beremo, so starostniki s takšno obliko oskrbe zelo zadovoljni. Strategija dolgotrajne oskrbe bo morala odgovoriti na ta vprašanja.

Razlike v plačah med spoloma se po letih povečujejo. Kaj boste naredili, da se ta trend zaustavi?

Ženske smo še vedno dobre za nižje plačana delovna mesta, tisti višji položaji pa so bolj primerni za moške – takšna je situacija pri nas. In to je razlog za razliko v plačah med moškimi in ženskami. Enakopravnost v politiki in gospodarstvu bi moral biti naš cilj. Uvedba obveznih spolnih kvot tudi v gospodarstvo bi situacijo vsekakor izboljšala.

VARNOST IN ZDRAVJE:

Kdaj boste, če boste na oblasti, sprejeli novi Pravilnik o poklicnih boleznih? In zakaj mislite, da ga ni že od osamosvojitve dalje?

Zdravstvo bo prioriteta nove vlade. Pa če bo to hotela ali ne. Predvsem se moramo truditi, da bodo delovni pogoji zaposlenih takšni, da bo poklicnih bolezni čim manj, vsekakor pa tudi normativno urediti področje.

SOCIALA:

Ali boste upoštevali usklajena izhodišča za prenovo pokojninskega in invalidskega zavarovanja, ki jih je sprejel Ekonomsko-socialni svet, in skupna stališča sindikalnih central, s katerimi naslednjo koalicijsko seznanjajo, kakšno zdravstveno reformo podpirajo? (Če izhodišč in stališč ne poznate, vam jih lahko posredujemo.)

Vse večje spremembe v naši družbi je potrebno sprejemati v soglasju. Socialni dialog podpiramo in še posebej zdravstvo je področje, kjer je potrebno poiskati širšo družbeno soglasje o tem, v kakšno smer bomo urejali zdravstveni sistem.

Kako boste zagotovili ustrezen življenjski standard upokojencev?

Dvig odmernega odstotka pri izračunu pokojnine za 5 odstotnih točk, kar pomeni cca 10 odstotkov višje pokojnine, in ureditev razmer v zdravstvu, kar bo vsekakor vplivalo na standard upokojencev.

SOCIALNI DIALOG:

Kako gledate na socialni dialog in reprezentativnost socialnih partnerjev? Kakšen pomen imajo za vas sklepi Ekonomsko-socialnega sveta?

Vse večje spremembe v naši družbi bi se morale dogovoriti v okviru socialnega dialoga. Naš predlog je, da se za to mizo povabi tudi predstavniki mladih, saj so prav oni tisti, ki bodo sprejete spremembe čutili najdlje.

Socialni dialog je del evropskega socialnega modela in element Pogodbe o delovanju Evropske unije. Ali menite, da je čas, da socialni dialog postane ustavna kategorija? Ali menite, da Slovenija potrebuje socialni sporazum in ali si boste prizadevali za njegovo sklenitev?

Da.

Kako vidite financiranje socialnega dialoga in kolektivnih pogajanj (financirajo jih le člani sindikalnih in delodajalskih organizacij)? Ali menite, da Slovenija potrebuje splošno kolektivno pogodbo za gospodarstvo oziroma dogovor o politiki plač?

Da.